

Zřízení Registru muzeí a galerií a vybudování Národní sítě muzeí

**Příspěvek pro seminář
NOVÁ KONCEPCE ROZVOJE MUZEJNICTVÍ A JEJÍ ROZVOJOVÝ
POTENCIÁL PRO GALERIE A JEJICH ZŘIZOVATELE
Veletřní palác, 13. října 2016**

Mají muzea smysl?

- Téměř na den přesně za rok, 18. října 2017, oslaví Guggenheimovo muzeum v Bilbao dvacet let od chvíle, kdy je slavnostně otevřel tehdejší španělský král Juan Carlos I.
- Autorem unikátní budovy, jejíž fasáda kombinuje titan, sklo a vápenec, byl Frank Gehry.
- Zásluhou Guggenheimovy nadace se od počátku podařilo plnit smělý akviziční plán zaměřený na umění druhé poloviny 20. století a realizovat ambiciózní výstavní program.

Dostavil se „Bilbao efekt“:

Během prvních tří let existence přilákalo Guggenheimovo muzeum v Bilbao téměř čtyři miliony návštěvníků, pomohlo vygenerovat v oblasti turistického ruchu v Bilbao obrat okolo půl miliardy eur a podle odhadu regionálních úřadů přineslo jenom na daních asi 100 mil. €. Sám Frank Gehry sice později význam „Bilbao efektu“ zlehčoval, ale v tomto případě lze použít okřídlené rčení, které mají obvykle raději ekonomové než muzejníci: „Čísla hovoří.“

„Bilbao efekt“ nefunguje sám o sobě

Samozřejmě, ani sebelepší a sebenápaditější architektura muzejní budovy nevyvolá podobný ohlas sama o sobě. Aby se podobný efekt dostavil, musí se muzeum opírat o dobrou součinnost se správou regionu, v němž působí, musí nabízet nejen prvotřídní stálé expozice a krátkodobé výstavy, ale disponovat také kvalitním marketingem a edukací a poskytovat (při zachování všech zásad ochrany a bezpečnosti sbírek)

**veřejnou službu
na vysoké profesionální úrovni.**

Většinou si bereme vzor v Evropě,

S ohledem na to, že Dr. Brabcová ve svém příspěvku důkladně zpracovala problematiku akreditace muzeí v evropském prostředí, doplňuji, že se lze též inspirovat i za oceánem:

toto logo označuje ve Spojených státech muzea, která získala akreditaci Americké aliance muzeí a musela splnit náročné podmínky touto akreditační autoritou stanovené.

Je pochopitelné, že taková akreditace zvyšuje kredibilitu jednotlivých muzeí, usnadňuje jim jednání s místními úřady a zlepšuje jejich schopnost získávat finanční prostředky formou sponzorských darů.

Priority strategického plánu Americké aliance muzeí

Pro zajímavost: základních oblastí muzejních standardů vymezuje Americká aliance muzeí patnáct.

Schéma ukazuje priority této akreditační autority.

Jen na vysvětlenou: „P-12 education“ v tomto kontextu označuje vzdělávání žáků ekvivalentní našemu prvnímu a druhému stupně základních škol.

Akreditace po česku: zápis do Registru muzeí

Certifikační autoritou v České republice zůstane v oblasti muzejnictví stát zastoupený Ministerstvem kultury. Tuto roli však nemůže úspěšně vykonávat bez součinnosti s klíčovými organizacemi odborné veřejnosti, jimiž jsou:

- **Český výbor Mezinárodní rady muzeí ICOM**
- **Asociace muzeí a galerií České republiky**
- **Rada galerií České republiky**
- **Český svaz muzeí v přírodě**

Stanovení kritérií zápisu do Registru muzeí

Strategickým cílem Ministerstva kultury je dosáhnout toho, aby byl režim Registru muzeí upraven speciálním zákonem.

Fungování registru může a musí navrhnout státní správa tak, aby bylo v souladu s platným právním řádem České republiky.

Kritéria pro zápis jednotlivých muzeí a galerií do Registru muzeí však nelze stanovit bez úzké součinnosti s odbornou veřejností, zastoupenou výše uvedenými organizacemi.

Nutnost mít ukotven institut muzea v legislativě, nikoliv v názvu.

Registr muzeí České republiky: principy a vztahy

Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy

Vztahuje se na
všechny subjekty
spravující sbírku
zapsanou v CESu

Na jejich podporu lze
užít prostředky
programu
ISO
pro zajištění
primárního účelu
ochrany sbírek

Registr muzeí České republiky

Bude zřízen
speciálním
zákonem

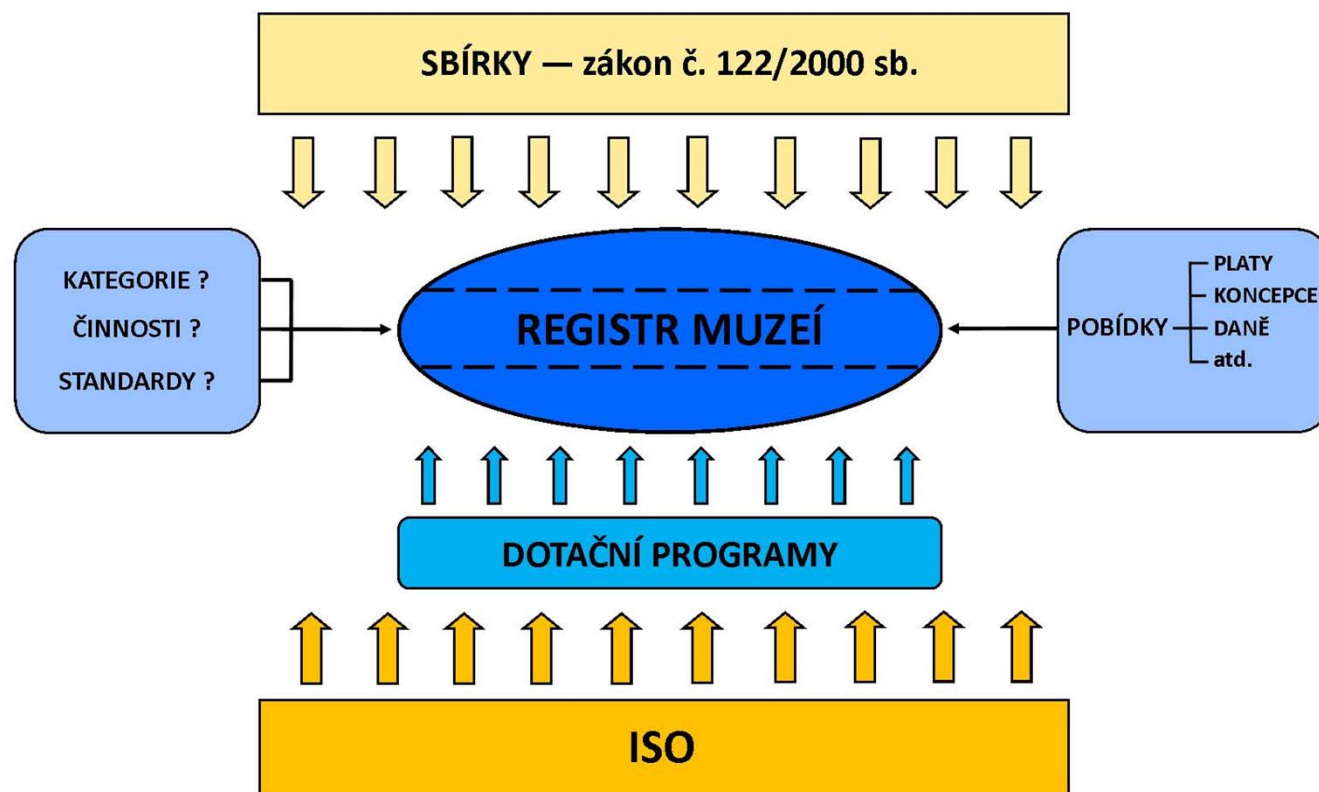
Bude založen na
principu
kategorizace
podle činností a
naplnění
stanovených
standardů

Přístup k dotačním prostředkům v závislosti na zařazení do kategorií

Podpora sbírkotvorné,
vědecké, prezentační a
publikační činnosti,
metodická centra,
muzejní edukace a
propagace

Možnost vytváření
motivačních programů,
evaluace institucí,
soutěže, ceny a ocenění

Registr muzeí České republiky: principy a vztahy

Kritéria a kategorie

- **Registr muzeí může odlišovat několik kategorií muzejních institucí s ohledem na jejich význam, rozsah sbírek, službu veřejnosti a další aktivity, např. vědu a výzkum, publikační činnost atd.**
- **K základním kritériím bude patřit úroveň péče o sbírky, implementace standardů ICOM a vlastní odborná a edukační činnost.**
- **Plnění standardů příslušné kategorie zápisu do Registru muzeí bude Ministerstvo kultury periodicky kontrolovat.**
- **System bude otevřený a nastavený jako motivační: při splnění náročnějších kritérií bude umožňovat postup instituce do vyšší kategorie.**
- **Kontrolní činnost**

Národní síť muzeí a galerií

Základ Národní sítě muzeí a galerií může tvořit:

- **Národní muzeum**
- **Moravské zemské muzeum**
- **Slezské zemské muzeum**
- **Národní technické muzeum**
- **Národní zemědělské muzeum**
- **Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského**
- **Národní galerie v Praze**
- **Uměleckoprůmyslové museum v Praze**
- **Muzeum umění v Olomouci**
- **Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm ad.**

Pokud kterákoliv další významná muzejní instituce splní nejvyšší stanovená kritéria, může dosáhnout i zařazení do této kategorie.

Děkuji Vám za pozornost!

